

Klavír

Klavír představuje strunný úderný hudební nástroj, jehož zvuk vzniká chvěním strun rozkmitaných úderem dřevěných kladívek. Je používán jako sólový i doprovodný nástroj či jako součást orchestru.

Od 80. let 20. století se vyrábí rovněž elektronická píana, kde je složitá mechanika klavíru nahrazena reprodukováním zvukem.

Klavír je dodnes velmi oblíbený nástroj, který je využíván umělci všech věkových kategorií a téměř ve všech hudebních žánrech. Klavírní recitály či koncerty patří ke stálému programu koncertních sálů.

Text:
ŠÁRKA
CHOMOUTOVÁ,
DANIEL WIESNER,
KAREL RŮŽIČKA,
FRANTIŠEK BOŘÍK

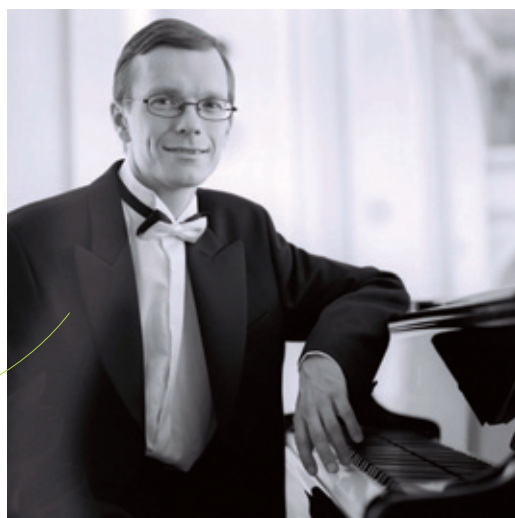
O vztahu ke klavíru napsal Daniel Wiesner, který se pohybuje v oblasti vážné a klasické hudby, Karel Růžička za vážnou a jazzovou scénu a František Bořík ze skupiny Mandrage jako zástupce mladé a popové scény.

Daniel Wiesner

Daniel Wiesner získal hned několik významných hudebních ocenění, a to v Česku i v zahraničí. Jako sólista a vyhledávaný komorní hráč vystupoval na koncertech ve většině evropských zemí a také v USA, Jordánsku a Tunisku. Je členem několika komorních souborů. Intenzivně se věnuje soudobé hudbě, zvláště české, má na svém kontě mnoho desítek premiér novinek a několik CD nahrávek. Daniel Wiesner vystupuje s předními českými orchestry a také nahrává pravidelně pro Český rozhlas. Od roku 2012 působí v oddělení klavírní spolupráce na AMU v Praze.

Již v mém útlém věku jsme měli doma pianino zn. Foerster z roku 1926, rodiče mě tedy v mých pěti letech

přivedli k tomu, že jsem se začal učit hře na tento nástroj. Poté co následovala obvyklá hierarchie studií na hudebních školách (LŠU Voršilská, konzervatoř v Praze, AMU Praha), mě ani nenapadlo, že bych profesní život strávil u jiného nástroje než u klavíru. Jsem s ním naprosto strotlý od malička.

// Na klasickém klavíru je možné interpretovat hudbu téměř všech žánrů, nejen klasiku.

Na klavíru je asi nejuzásnější vlastnost, že dokáže evokovat zvuk celého symfonického orchestru, jak možnostmi akordických souzvuků a vícehlasu, tak obrovskými barevnými možnostmi jednotlivých tónů. Velkou devízou je obrovské množství hudební literatury, sólové i komorní, které pro tento nástroj vzniklo v průběhu posledních staletí.

Na klasickém klavíru je možné interpretovat hudbu téměř všech žánrů, nejen klasiku. Znáám několik skvělých klavíristů např. z oblasti jazzu, kteří toto umění svrchovaně ovládají.

Karel Růžička

Známy český klavírista, jazzový hudebník, uznávaný hudební skladatel a pedagog, který vyučuje skladbu a hru na klavír. Jako skladatel působí i v oblasti vážné hudby, komponuje vokální hudbu, komorní hudbu i skladby symfonické.

Poměrně dlouho trvalo klavíru, než se prosadil v hudbě zvané jazz, jehož kořeny a počátky, jak víme, tkví v blues. A pro blues je typické různé „ohýbání“ tónů, používání mikrointervalů, melismata a glissanda všeho druhu. Ničeho z toho klavír samozřejmě není schopen, a tak se soudilo, že proto nemůže v jazzu zdomácnět. A přesto se tak postupně stalo a dnes je jazz bez piana těžko představitelný. Pro mne klavír znamená základní vyjadřovací prostředek, pracovní nástroj i zdroj inspirace. Většina témat mých skladeb vzniká v kontaktu s nástrojem. Fascinuje mne šíře jeho zvukové palety, možnost vnímat harmonie současně ušima i očima. Jeho konstrukce jej předurčuje i k pregnantní rytmické akci, a klavír tak vlastně přesahuje i do oboru perkusivních instrumentů. I to je mi velmi blízké. Od mých hudebních počátků mě klavír přitahoval, a tak jsem si ho celkem přirozeně vybral jako „svůj“ nástroj. Ale taky je docela dobře možné, že si vybral on mě. Ať tak nebo tak, jsem moc rád, že jsme se spolu potkali.

Foto: MARTINA MLČŮCHOVÁ

František Bořík

Klávesista populární skupiny Mandrage, která je momentálně jednou z nejžádanějších českých popových kapel. Dále hostuje jako klavírista či klávesista ve skupině LUNO v čele s Emou Brabcovou (Khoiba) a v seskupení RadioStars.

Po pravdě, na klavír hraji jenom pár let. A ještě navíc prakticky omylem. Vždycky jsem chtěl být bubeníkem, ale byl jsem moc líný cvičit, tak jsem bicí záhy zaměnil za perkuse, coby za jednoduše vyhlížející nástroj. Zůstal jsem u nich deset let, až do roku 2009, kdy jsme se před křtem desky Mandrage Hledá se žena opili doma u našeho bubeníka Matyáše a já mu z legrace zahrál na takové staré pianino opilečkou coververzi jedné písničky. On se smál a požádal mě, abych si s nimi zahrál na chystaném křtu desky. O týden později jsem si od táty půjčil padesát tisíc a koupil si svoje první klávesy, kterým jsem naprosto propadl. Takhle se ze mě stal klávesista. Trvalo to ještě poměrně dlouhou dobu, než jsem přes nekonečné a nekonečné možnosti syntezátorů objevil krásu hraní na opravdový klavír. O to větší citové vzplanutí to ale potom bylo. Klavír je jedinečný nástroj, který nabízí hráči mnohem větší možnosti než jakýkoli syntezátor na světě. Dřevo je prostě nejlepší akustický materiál a struna bude vždycky více než snímač. Nejraději ale na klavíry a piana hraji živě. Jednoduše proto, že každý prostor disponuje jiným nástrojem. Za jedno turné si tak zahrají třeba na patnáct různých klavírů, z nichž spousta má neuvěřitelnou duši. Jakýkoli hudební nástroj, který je starší než moje babička, ve mně vzbuzuje obrovskou úctu, což se ve výsledku projeví i na samotné hře. Dneska by koncert Mandrage bez zvuku křídla Steinway, který mám nasamplovaný v elektrických klávesách, těžko proběhl. V současnosti jsme s Mandrage na akustickém turné po divadlech, kde hraji jenom na všemožná křídla, od těch opravdu drahých a koncertních až po takové ty prastaré otloukanky. Musím říci, že jsem opravdu šťastný, že už nehraji na perkuse. Jsme totiž s klavírem šťastni. /